

Početna stranica>Pokretanje sudskog postupka>Mirenje>Mirenje u zemljama EU-a Mediácia v krajinách EÚ

Njemačka

Prečo sa namiesto súdneho konania nepokúsiť vyriešiť spor prostredníctvom mediácie? Mediácia je alternatívna metóda riešenia sporov, pri ktorej mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu.

Koho kontaktovať?

Mediačné služby poskytujú mnohé organizácie. K najdôležitejším z nich patria okrem iného:

Bundes-Arbeitsgemeinschaft für Familien-Mediation e.V. (Spolková pracovná skupina pre rodinnú mediáciu, BAMF: Fritschestraße 22, 10585 Berlín)

Bundesverband Mediation e.V. (Spolkové združenie pre mediáciu, BM: Wittestr. 30K, 13509 Berlin)

Bundesverband Mediation in Wirtschaft und Arbeitswelt e.V. (Spolkové združenie pre mediáciu v podnikaní a vo svete práce, BMWA: Prinzregentenstr. 1, 86150 Augsburg)

Centrale für Mediation GmbH & Co.KG (Stredisko pre mediáciu, Cfm: Gustav-Heinemann-Ufer 58, 50968 Kolín nad Rýnom)

Nemecká advokátska komora (Arbeitsgemeinschaft Mediation im Deutschen Anwaltverein, Littenstrasse 11, 10179 Berlín)

Deutsche Gesellschaft für Mediation (Nemecká spoločnosť pre mediáciu, DGM, Friedrich-Ebert-Straße 10, 59425 Unna)

Nemecké fórum pre mediáciu (DFfM, Hohe Str. 11, 04107 Lipsko)

Internationales Mediationszentrum für Familienkonflikte und Kindesentführung (Medzinárodné mediačné centrum pre rodinné spory a prípady únosu dieťaťa, MiKK e. V., Fasanenstraße 12, 10623 Berlín)

Tieto profesijné združenia podporujú strany, ktoré chcú využiť služby mediátora v tom, aby našli vhodného mediátora.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a/alebo v ktorej oblasti sa mediácia využíva najčastejšie?

Vo všeobecnosti je mediácia prípustná v tých prípadoch, keď sa na riešenie sporov a iných záležitostí nevyžaduje na základe zákonnej úpravy súdna cesta.

Mediácia sa najbežnejšie využíva v rodinných a dedičských sporoch a v oblasti obchodného práva.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Dňa 26. júla 2012 nadobudol v Nemecku účinnosť zákon o mediácii (Mediationsgesetz), článok 1 zákona o podpore mediácie a iných postupov mimosúdneho riešenia sporov z 21. júla 2012, Rakúsky spolkový právny vestník I (Bundesgesetzblatt I), s. 1577. Vďaka tomuto právnomu predpisu došlo v Nemecku po prvýkrát k formálnej úprave mediačných služieb. Týmto právnym aktom sa zároveň do vnútroštátneho práva transponovala európska smernica o mediácii (smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/52/ES z 21. mája 2008 o určitých aspektoch mediácie v občianskych a obchodných veciach, Ú. v. EÚ L 136, 24.5.2008, s. 3). V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že zákon o mediácii presahuje požiadavky stanovené v európskej smernici. Táto smernica sa vzťahuje len na cezhraničné spory v občianskych a obchodných veciach. Zákon o mediácii sa uplatňuje na akúkoľvek mediáciu, ktorá sa vykonáva v Nemecku, a to bez ohľadu na povahu sporu či bydlisko strán.

V nemeckom zákone o mediácii sa stanovujú len základné zásady. Mediátori a strany sporu by mali mať totiž pri výkone mediácie dostatočný manévrovací priestor. V zákone sa v prvom rade vymedzujú pojmy „mediácia“ a „mediátor“, aby sa mediácia odlišila od iných postupov riešenia sporov. Mediácia sa tu teda vymedzuje ako štruktúrovaný postup, na základe ktorého sa strany sporu dobrovoľne a na vlastnú zodpovednosť usilujú pomocou jedného alebo viacerých mediátorov o vyriešenie sporu vzájomnou dohodou. Mediátori sú nezávislými a nestrannými osobami bez rozhodovacej právomoci, ktorí poskytujú stranám sporu počas mediácie odborné vedenie. V zákone sa zámerne nestanovuje podrobný etický kódex na výkon mediačnej činnosti. Stanovujú sa v ňom však rozličné požiadavky týkajúce sa informačnej povinnosti a obmedzenia činnosti, ktorými sa zaručuje nezávislosť a nestrannosť mediátorov. V zákone sa okrem toho pre mediátorov a ich asistentov výslovne upravuje povinnosť zachovávať mlčanlivosť.

Zákomom sa vnášajú do jednotlivých rokovacích poriadkov (napr. do Občianskeho súdneho poriadku) rozličné stimuly na podporu riešenia sporu vzájomnou dohodou. V dôsledku toho by mali strany sporu pri podaní návrhu na začatie občianskeho súdneho konania preukázať, či sa pokúsili o mimosúdne riešenie sporu, napríklad prostredníctvom mediácie, a či podľa ich názoru existujú osobitné dôvody, ktoré by takémuto postupu bránili. Okrem toho môže súd stranám sporu navrhnúť, aby spor vyriešili prostredníctvom mediácie alebo iného postupu týkajúceho sa mimosúdnej dohody. V prípade, že strany túto možnosť odmietnu uplatniť, súd môže nariadiť pozastavenie konania. V súčasnosti sa nepočíta s poskytovaním pomoci na úhradu nákladov na mediáciu. Podľa §278 ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku môže súd na účely zmierovacieho postupu a ďalších pokusov o urovnanie sporu formou zmiernosti postúpiť strany sporu zmierovaciemu sudcovi (Güterichter), ktorý je osobitne určený pre tento prípad a nemá rozhodovacie právomoci. Zmierovací sudca môže využiť všetky spôsoby urovnávania sporov vrátane mediácie.

Spolková vláda si správou z 20. júla 2017 splnila právnu povinnosť predložiť Spolkovej rade správu o účinkoch tohto zákona, a to po piatich rokoch od nadobudnutia jeho účinnosti. Je k dispozícii online na [tomto odkaze](#). Ukazuje sa ňou, že v Nemecku sa mediácia ako alternatívny nástroj urovnávania sporov stále nevyužíva v želanej miere. Podľa tejto správy nie je bezprostredne potrebné prijať legislatívne opatrenia. Spolková vláda však bude na základe zistení uvedených v správe skúmať spôsoby, ako v súlade so zákonom o mediácii lepšie dosiahnuť cieľ presadzovať urovnávanie sporov prostredníctvom mediácie, ktorý sa sleduje zákonom o mediácii.

Informácie a odborná príprava

Všeobecné informácie možno získať na webovej stránke [Spolkového ministerstva spravodlivosti](#).

Pre mediátorov nie je určený žiadny osobitný profesijný profil. Ani prístup k profesii mediátora nie je žiadnym spôsobom obmedzený. Mediátor musí na vlastnú zodpovednosť zabezpečiť, aby prostredníctvom primeranej odbornej prípravy a ďalšieho vzdelávania nadobudol požadované vedomosti a skúsenosti, na základe ktorých bude môcť poskytovať stranám sporu počas mediácie odborné vedenie. V nemeckom právnom poriadku sú vymedzené všeobecné vedomosti, zručnosti a postupy, na ktoré by sa malo odbornou prípravou mediátora zamerať. Každý, kto spĺňa tieto kvalifikačné predpoklady, môže vykonávať činnosť mediátora. V tejto súvislosti nie je stanovená ani minimálna veková hranica mediátora, či minimálna úroveň dosiahnutého vysokoškolského vzdelania.

Ak chcú mať strany istú záruku kvalitne zabezpečenej odbornej prípravy a dostatočných praktických skúseností svojho mediátora, môžu si vybrať tzv. „certifikovaného“ mediátora. Spolkové ministerstvo spravodlivosti využilo na tento účel svoje právomoci na vydanie zákonného aktu a prijalo nariadenie

o odbornej príprave a ďalšom vzdelávaní certifikovaných mediátorov (Verordnung über die Aus- und Fortbildung von zertifizierten Mediatoren), čím stanovilo konkrétnejšie podmienky pre odbornú prípravu s cieľom stať sa certifikovaným mediátorom a pre kurzy ďalšieho vzdelávania pre certifikovaných mediátorov, ako aj požiadavky na zariadenia určené na odbornú prípravu a ďalšie vzdelávanie.

V tejto súvislosti sa nepočíta so zavedením žiadneho formálneho postupu.

Odbornú prípravu mediátorov v súčasnosti zabezpečujú profesijné združenia, asociácie, univerzity, podniky či jednotlivci.

Aké sú náklady na mediáciu?

Mediácia je spoplatnená služba. Odmena je pritom predmetom dohody medzi súkromným mediátorom a stranami sporu.

Poplatky za mediačné služby nie sú upravené žiadnym právnym predpisom a v tejto súvislosti sa nevedú ani žiadne štatistiky. Za reálny však možno považovať poplatok v rozmedzí 80 EUR až 250 EUR za hodinu.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľná?

V zásade možno dohodu, ktorá je výsledkom mediácie za pomoci advokáta (dohoda prostredníctvom advokáta) alebo notára (ako zápis do verejnej notárskej zápisnice v súlade s § 796a až 796c a § 794 ods. 1 piatou vetou Občianskeho súdneho poriadku), považovať za vykonateľnú.

Relevantné odkazy

[Bundes-Arbeitsgemeinschaft für Familien-Mediation e.V. \(Spolková pracovná skupina pre rodinnú mediáciu e.V.\)](#)

[Bundesverband Mediation e.V. \(Spolkové združenie pre mediáciu\)](#)

[Bundesverband Mediation in Wirtschaft und Arbeitswelt e.V.](#)

[Centrale for Mediation GmbH & Co.KG](#)

[Deutscher Anwaltsverein \(Nemecká advokátska komora\)](#)

Posledná aktualizácia: 17/05/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.